

Таким чином, факторинг відіграє важливу роль в економічних відносинах між контрагентами та виступає альтернативою банківського кредиту. Через існування великої кількості різних облікових варіантів у науковій літературі, підприємствам слід чітко визначати методичку обліку операцій факторингу в своїй обліковій політиці.

Література

1. Зеленіна О. О. Бухгалтерський облік факторингу як елементу позикового капіталу підприємства / О. О. Зеленіна // Вісник ЖДТУ № 4 (54). – 2010. – С. 78–81.
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: за станом на 24.07.2015 р. / Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
3. Копанська І. П. Відступлення права вимоги при банкрутстві боржника / І. П. Копанська // Головбух. - № 16 (639). – 2009. – С. 11–13.
4. Міжнародний факторинг в Україні: обліково-аналітичний аспект [Електронний ресурс]: / В. І. Кузь. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/173.pdf>
5. Омеляненко Т. В. Особливості обліку факторингу з правом регресу / Т. В. Омеляненко // Бухгалтерський облік і аудит – № 2 – 2010, С. 19–23.
6. Особливості обліку факторингових операцій [Електронний ресурс]: / Н. П. Кузик. – Режим доступу: [http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvnau_econ_2013_181\(3\)_25.pdf](http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvnau_econ_2013_181(3)_25.pdf).
7. Податковий кодекс України: за станом на 25 березня 2017 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
8. Струк Н. С. Фінансово-облікове забезпечення факторингових партнерських угод в Україні / Н. С. Струк // Вісник нац. ун-ту «Львівська політехніка»: зб. наук. праць. – 2009. – № 647. – С. 221–228.
9. Фартушняк О. В. Деякі аспекти відображення факторингових операцій в обліку / О. В. Фартушняк, І. Ю. Пасічник Деякі аспекти відображення факторингових операцій в обліку // Економіка розвитку. – 2008. – № 2(46). – С. 67-69.

УДК 338.2

КОНЦЕПЦІЯ БАЗОВОГО ДОХОДУ: СВІТОВИЙ ТРЕНД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ

Л. Л. Гевлич

Під базовим доходом розуміють безумовну виплату кожному громадянину гарантованого мінімуму грошового забезпечення з боку держави або органу місцевого самоврядування. Концепція базового доходу з різних успіхом обговорюється європейською спільнотою з XVI ст. і до сьогодні, а заснована у 1986 р. BIEN (Європейська мережа основного доходу) пропагує її через тлумачення та інформування суспільства.

Метою дослідження є розгляд адекватності ідеї базового доходу викликам вітчизняної економіки та суспільства.

На протязі понад п'яти сторіч адепти концепції змогли обґрунтовано розвінчати міф про миттєвий колапс суспільства при введенні базового доходу через небажання

працювати його членів у разі наявності прожиткового мінімуму, про що докладно описано у роботі [1]. На сьогодні базовий дохід перетворився на тренд реального піклування держави про громадян, свого роду мету, до якої прагнуть соціально орієнтовані громади. Але проблемою досі залишається оцінка можливості економічного забезпечення реалізації цього проекту у розвинених і менш успішних країнах, що потребує докладного вивчення практичних прикладів втілення ідеї базового доходу.

Досвід розвинених країн із вибіркового застосування ідеї базового доходу є досить позитивним: з 1982 р. кожен громадянин США, який офіційно проживає на Алясці понад шість місяців, отримує щорічні дивіденди з Alaska Permanent Fund (1022 долл. у 2016 р.) [2], а у Німеччині в рамках експерименту Mein Grundeinkommen з 2014 р. обираються громадяни для безумовної виплати їм місячного доходу у 1000 євро (кошти зібрані приватною особою по краудфандингу та розіграні у лотерею) [3]. Це надихнуло на проведення подібного експерименту у Фінляндії: з 1 січня 2017 р. розпочато пілотний проект з вивчення впливу базового доходу на працевлаштування, в рамках якого двом тисячам безробітних впроваджується безумовна виплата 560 євро на місяць [4].

Але дослідники і менш заможних країн доводять можливість застосування цієї концепції у своїх громадах. Пранаб Бадхар, професор Університету Каліфорнії у Берклі, розрахував вартість впровадження річного базового доходу у 10000 рупій (149 долл. США) в Індії, довівши економію при цьому соціальних виплат, що спрямовуються з бюджету на прямі і непрямі субсидії населенню та податкові пільги корпоративного сектору [5].

Що стосується України, основна проблема подібних розрахунків полягає у відсутності достовірних даних про величину виплат, які можуть бути оцінені як соціальні, у доступних джерелах. Немає жодної можливості точно розрахувати сукупну величину запланованих видатків державного бюджету, передбачених на утримання Пенсійного фонду, Державної служби зайнятості, субвенцій Міністерства фінансів України місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню, на виплату адресної соціальної допомоги, пільговий проїзд студентів і учнів, виплату стипендій та інших видів соціальної допомоги в межах держави, а також сукупності подібних виплат з боку місцевих громад. Тому аргументація як прихильників, так і противників концепції базового доходу є необґрунтованою. Але треба додатково наголосити, що при розрахунку економічного ефекту слід брати до уваги можливість реалізації активів, що вивільняються у Пенсійного фонду, Державної служби зайнятості та подібних установ.

Надважливим в оцінці можливості введення базового доходу є безумовний позитивний соціальний ефект. Автор Mein Grundeinkommen Мікаель Бохмейер в якості результатів експерименту відмічає зміни способу мислення його учасників, він наголошує, що люди відчувають себе більш вільними і здоровими [3]. І це, насправді, є головною метою впровадження ідеї базового доходу – звільнення особистості від пресу роботодавця, життєвих обставин, жорстокості конкуренції на ринку праці. Люди отримують можливість перенавчання, перетворення хобі на джерело доходу, перепочинку для залагодження проблем та життєвих потрясінь, пошуку більш вигідних умов працевлаштування. Це особливо важливо в умовах техногенного безробіття, яке не може обминути Україну. Роботизація виробництва вже створює проблеми зайнятості вивільнених працівників. Засновник Microsoft Білл Гейтс вважає, що вже сьогодні держава має бути готова до заміщення багатьох робочих місць в бізнес-сферах роботами, яке буде відбуватися практично одночасно, та пропонує застосовувати податкову політику для регуляції даного процесу [6]. Податки, отримані від роботів, він закликає вкладати в допомогу незахищеним верствам населення, охорону здоров'я, розвиток інфраструктури і перекваліфікацію працівників, що втратили роботу, що знов повертає до ідеї базового доходу.

Таким чином, за результатами дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Концепція базового доходу є актуальною проблемою та метою соціально орієнтованих держав.

2. Наразі є приклади успішних експериментів з практичного втілення даної ідеї.
3. Застосування базового доходу є економічно досяжним для держав із різним рівнем доходу на душу населення.

4. Проблемою оцінки можливості втілення концепції в Україні є відсутність необхідної інформації для розрахунків.

Але все ж таки головною проблемою залишається несприйняття даної концепції суспільством, адже отримання єдиного базового доходу може викликати невдоволення як у забезпечених громадян, які можуть не захотіти сплачувати великі суми «неробам», так і у менш забезпечених верств населення, бо їх сумарний дохід із урахуванням усіх пільг сьогодні може перевищувати базовий. Тому важливою є роль громадських об'єднань у пропаганді концепції базового доходу через усвідомлення її важливості та перспектив та інформування суспільства.

Література

1. Гевлич І. Г. Базовий дохід в контексті вирішення проблем соціального захисту населення України / І. Г. Гевлич, Л. Л. Гевлич // Економіка і організація управління. Збірник наукових праць. – 2016. – № 2 (22). – Вінниця: ДонНУ, 2016. – С. 146–154.

2. Permanent Fund Dividend Division Annual Report 2016 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfd.alaska.gov/LinkClick.aspx?fileticket=rSpgeMOLgys%3d&tabid=506&portalid=6&mid=6428>.

3. У Німеччині тестують безумовний дохід у тисячу євро // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dyvys.info/2017/01/07/u-nimechchyni-testuyut-bezumorvnyj-dohid/>.

4. У Фінляндії почався експеримент з виплати базового доходу безробітним // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nv.ua/ukr/world/countries/u-finljandiji-rochavsja-eksperiment-po-viplati-bazovogo-dohodu-dejakim-bezrobitnim-399069.html>.

5. Пранаб Бадхар Чи допоможе бідним країнам загальний базовий дохід? / Бадхар Пранаб // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bastion.tv/news/chi-dopomozhe-bidnim-krajinam-zagalnij-bazovij-dohid/>.

6. Засновник Microsoft пропонує ввести податок на працю роботів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://watcher.com.ua/2017/02/20/zasnovnyk-microsoft-proponuye-vvesty-podatok-na-pratsyu-robotiv/>.

УДК 338.24

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КОНЦЕПЦІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО КАПІТАЛУ

Є. Є. Іонін

Ринкові умови вимагають від економічних суб'єктів дотримання вимог щодо фінансової стійкості, гнучкості і адекватного реагування на зміни внутрішньої і зовнішньої середовища. Сталий розвиток підприємств можливо здійснювати тільки на основі обов'язкового дотримання базових концепцій міжнародних стандартів фінансової звітності: концепції безперервної діяльності й збереження фінансового капіталу.

Метою дослідження є розгляд теоретичних і методологічних аспектів оцінки фінансової стійкості підприємства на основі концептуальних засад міжнародних стандартів фінансової звітності й в першу чергу – концепції збереження фінансового капіталу.